

דף עט

בענין שזירה בציצית

לית לן בה". ובשערי תשובה (ס"ק ב) הוסיף "אין מוחין בידו", ומשמע שלא יעשה של שמונה. אכן עי' בביה"ל (שם ד"ה וצריכין) שהביא "בארצות החיים הביא דיש אומרים דלמצוה מן המובחר טוב שיהיה כל חוט כפול לשמונה". וכדי לקיים שתי השיטות של ב' ושל ח', עי' בפסקי תשובות שהביא "וכהיום המנהג לצאת ידי שני השיטות, ועושין שזירה של חוטין כפולי ארבע, ואחר כך שזורים שני חוטים אלו יחד, נמצא כל חוט גם כפול שמונה וגם כפול שניים".

ואפשר לומר שמדין אחר יש להדר לעשות שזירת שמונה, והוא דאם נתפרקו שזירתן, עדיף יותר. דהנה השו"ע (שם סעי' ג) הביא "אם נתפרקו משזירתן ונעשה ששה עשר כשרים, והוא שישתיר בשזור כדי עניבה". והפוסקים מעוררים שכיון שמעיקר הדין צריך רק ב' חוטין לשזירה, אם יעשו מח' חוטין, אפילו אם יתפרד ו' חוטין, עדיין נשאר ב' חוטין שזורין ולכן עדיין כשר מעיקר הדין. אכן אם ישזור רק ב' חוטין בלבד, אז בנתפרקו כל דהו יפסולו.

וכן הביא הערה זו בפסקי תשובות (שם), וז"ל "ונתפרקו השזירה הכוונה שנתפרקה לגמרי, ולכן למנהגנו שכל חוט שזור משמונה חוטים אם עדיין שני חוטים מתוך השמונה שמורכב מהם החוט שזורים זה בזה, הרי זה בגדר חוט כשר, למרות ששאר ששה החוטין שמהם מורכב החוט נתפרקו".

והביא המשנ"ב (שם) מחלוקת האחרונים אם שזירה לשמה מעכב בדיעבד אם לאו, ששיטת המג"א שגם לשמה מעכב "ויש מקילין בדיעבד אף בלתי שזירה, ועיין בביאור הלכה שבארנו דאין לסמוך על זה, אך אם השזירה היא סתמא יש להקל בדיעבד, כיון דהטויה היא לשמה, וכל העושה על דעת הראשונה הוא עושה".

הרמב"ם (ריש פי"ב מהל' נדרים) פסק שדוקא הבעל אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם עינוי נפש או דברים שבינו לבניה, אבל האב מיפר לבתו כל נדריה. והקשו לו חכמי לונל, כמובא במגדל עוז שם, מברייתא מפורשת בספרי פרשת מטות, שמקיש אב לבעל מה הבעל מיפר רק נדרי עינוי נפש, כך האב אינו מיפר אלא נדרי עינוי נפש.

והשיב להם הרמב"ם, שאלה זו ודאי ראויה לכל חכם לשאול, וכמה ימים נתיישבתי בדבר. ואין הכי נמי לאותו היקש שבספרי היה מקום לומר שאין האב מיפר אלא אותם נדרים שהבעל מיפר, אך דבר זה היה קשה לי ימים רבים. לכן אמרתי שדברים אלו נאמרו לשיטת רבי שמעון בלבד, שכן סתם ספרי הוא רבי שמעון (סנהדרין פו.). ואילו היה דין זה להלכה, לא הייתה הגמרא שותקת ממנו והרי אותו היקש אינו נזכר לא בשני התלמודים ולא בתוספתא.

וברעק"א בגליון הרמב"ם (שם) ציין לדברי הרמב"ם בהל' ציצית (פ"א ה"י), שגם שם הביא הכסף משנה שחכמי לונל הקשו להרמב"ם, שסובר שאין הציצית צריכות להיות שזורות, מהספרי שלומד ממשכן שהיו שזורות. והשיב הרמב"ם שם כדרך זו שסתם ספרי הוא רבי שמעון, והוא לבדו סובר כן ומאחר שדרשה זו לא הובאה בתלמוד, אלמא שאין הלכה כמותה.

אכן לענין דין זו של שזירה בציצית, לא קי"ל כדברי הרמב"ם, אלא כהחכמי לונל והספרי, וגם מצריך שיהיו שזירה לשמה, וז"ל השו"ע (או"ח סי' יא סעי' ב), "טואן נכרי וישראל עומד על גבו ואומר שיעשה לשמן, להרמב"ם פסול להרא"ש כשר כו', וצריכין שזירה, שזורין לשמן".

ולענין שיעור השזירה, המשנ"ב (שם ס"ק יד) מחייב רק "לשנים וישזרם, ואם כפל כל חוט לשמונה גכם כן